

Fem mil från Stockholm syntes landet omkring mig åter skogigt och antog en kraftfullare karakter. Här-
 efter blef nu slädföret bättre och vår resa påskyndades
 åter ansenligt. Klockan var sex på aftonen innan jag
 hann till hufvudstaden, ehuru jag ej behöft vänta på
 hästar och för öfrigt, hvad mig sjelf angick, iakttog
 all möjlig skyndsamhet.

Under denna lilla resa från Vermeland såg jag intet
 villebråd, af något slag. Förgäfves hoppades jag att
 råka på Vargar; lyckan fogade icke så, jag skulle eljest
 helsat dem, ty jag hade två bössor med mig.

Det var mörkt innan jag hann fram, och för att
 undslippa ett besvärligt sökande efter rum, tog jag in
 på *Fransyska Vårdshuset*. Väl fann jag icke här de
 bästa bekvämligheter, men också deremot svarande bil-
 liga priser, ty jag hade två rum för något mindre än
 två Riksdaler Riksgälds om dagen; och allt annat i
 samma förhållande.

Stockholm har ett utmärkt och skönt läge, och in-
 nehåller 80,000 invånare. Dess gator äro i allmänhet
 trånga, stenläggningen icke den aldrabästa, och inga
 trottoirer för fotgångare. Det har betydlig handel, ut-
 skeppar årligen 230,000 Skeppund Stångjern och mot-
 svarande mängd af andra Svenska produkter. Hamnen
 som öfverallt är skyddad af land är ganska rymlig och
 innesluter vanligen en mängd skepp från olika länder.

Staden prunkar med en mängd allmänna byggnader:
 Slottet, som är beläget midt i staden, räknas ibland de
 vackraste i hela Europa. Militair-Akademien vid Carlberg,
 Riddareholmskyrkan, der många Konungar äro begraf-
 ne, deribland äfven Nordens Lejon, Carl XII; Rådstugan

och många andra byggnader förtjena den resandes uppmärksamhet.

Statuer af framledna Konungar pryda flera allmänna platser; mer än en af dem är utförd i större stil och lärer kostat ganska stora summor.

De Kongliga Lustslotten Ulriksdal, Haga, Drottningholm, Rosersberg och Rosendahl, förtjena ett besök antingen för deras sköna läge eller inre pragtfullhet.

Man borde af det höga läget kunna förmoda att Stockholm är helsosamt. Jag är likväl icke den ende som betviflar det. Jag tror tvertom att hufvudstaden är osundare än andra Svenska orter. Det är möjligt att sådant förorsakas af vattnet, som i många trakter af staden är dåligt. Dock finnas här äfven goda brunnar.

Ehuru en mängd Engelsmän äro bosatte i Stockholm finns ingen prest vid legationen derstädes. En Herr Stevens af Methodistiska sekten har likväl börjat hålla gudstjenster; hans andliga tal på Svenska eller Engelska, hållna utan förberedelse, värderas mycket. Jemte sin stora talang besitter han en hög grad af älskvardhet i umgänget, och har derigenom blifvit allmänt omtyckt, så väl bland landsmän som Svenskar.

Stockholms torg var vid denna tid fylldt af en omätlig mängd af villebråd utaf alla slag. Prisen voro ganska billiga. Ett par Tjäderfogel kostade 2 R:dr 24 sk., högst 3 R:dr. Annan fogel i förhållande derefter. Renkött från Lappland fanns äfvenledes för godt pris. Jag kunde aldrig få uppgift på huru mycket årligen hitföres, men det måste vara ofantligt. Lieutnant Oldenburg har försäkrat mig att det kunde beräknas till

två tusende hästlass *); beräknas nu dessa till fjorton centner hvardera, så får man uppgift på ett förvärande antal foglar som förtäras i hufvudstaden hvarje vinter.

En jägare hinner aldrig ensam att med giller och skott samla tillräcklig mängd fogel för ett lass; vissa ibland bönderne uppköpa derföre det vilda från olika ställen, hvar i sina hemorter och frakta det sedan till Stockholm. Få ibland dem hinna till antalet af två à trehundra foglar af alla sorter, fångade eller skjutna på en höst.

Man har, af den rika tillgången på skogsfogel i hufvudstaden, trott sig kunna hysa den förmodan att Scandinavien alldeles öfverflödar af vildt. Men man måste betänka det denna mängd är samlad på landssträckor som äro vida större än hela ytan af Storbrittanniens tre förenade Konungariken.

Färskt kött, både af Oxe och Får, samt fläsk, frukter och andra födoämnen ur vextriket, finnas äfven till godt pris; men fisken är dyr och finnes icke tillgänglig i mängd. Ostron och Hummer hitföres landvägen från vestra kusterne.

Hotelerne för resande (ifall man får begagna denna benämning) äro icke ryktbara hvarken för snygghet eller bekvämlighet. De äro sämre än de kvarter en resande får i småstäderna ini landet, men de kunna berömmas för det billiga pris man betalar för rum. En Furstlig våning kan hyras för tjugo R:dr i veckan.

En förträfflig Restauration uti Bondiska Huset ger tillfälle att med 2½ till 3 R:dr äta en ståtlig middag med vin. Den besökes af de förnämste.

*) Denna uppgift torde kunna inskränkas till mindre än fjordedelen. Öfv. Anm.

Adelsklubben eller såkallade Societén räknas för en af de mest lysande i sitt slag i hela Europa. Denna inrättning är förträfflig för resande, som då de en gång blifvit behörigen introducerade, sjelfve blifva temporära ledamöter emot en obetydlig afgift.

Vanliga middagstimmen i Stockholm är tu eller tre. Diplomatska korpsen äter likväl vanligtvis en timma senare.

Sällskapslifvet i Stockholm är ganska behagligt. Om en fremling kommer dit med en enda god rekommendation, blir han snart införd i alla sällskaper. Visiter gör man tidigt på aftnarne; ingen bjudning är nödig; om frun i huset är hemma, insläppes man, och i stället för att klämmas till döds, som ofta är nära att hända i England, under försöket att komma in, händer här ofta att man träffar värdinnan ensam eller med några få vänner. Théet inkommer, sällskapet ökas kanske med ännu tre eller fyra personer, och aftonen tillbringas under samtal, musik eller kortspel; efter soupéen åtskiljes sällskapet. "Dessa små sällskaper, (säger Kapten Brooke) utgöras af tio eller tolf personer och äro ganska angenäma emedan de äro frie från ceremonier och skryt; och en fremling är mera belåten med att få lära känna ett folks dagliga umgängesvanor, än att söka sådan kunskap ur de societeter, som styrda utaf modet och afsigten att lysa, nödvändigt måste vara konstlade och tillgjorda."

Fransyka språket talas allmänt i Stockholm. Svensken har stor fallenhet att lära språk; många utaf de bildade klasserne äro bekanta med de fleste Europeiska tungomålen.

Stockholm hade många glada tillställningar denna tid,

då den Nordiska vintern drifvit en stor del af Svenska Aristokratien från deras hem i orterne. Baler, allmänna eller privatas, blefvo gifne nästan hvarje natt. Amaranterorden, Vänskap och Vålgörande, och Innoncencen, tillställde sina baler ganska lysande. Ofta bevistades de äfven af några bland kungliga familjen; sju till åtta hundra personer voro icke sällan församlade vid dessa tillfällen.

Svenska damerne dansa beundransvärdt väl. Man påstår att ibland de högre klasserne finnas många som i denna talang fullt svara emot de Fransyska fruntimmernes erkända fullkomlighet.

Amaranter och Innocencer-Ordens medlemmar bära granna utmärkelsetecken då de äro tillsammans: detta tillsammans med rika dräkter och uniformer, göra balrummen ganska lysande.

Hjuldön funnos icke denna årstid i Stockholm; men man hade flyttat sina vagnskorgar på kälkar, så att samma eqvipager genom denna förändring brukas både sommar och vinter. Äfven förekomma öppna slädar allmänt.

Drottningens eqvipage var ganska lysande: H. Maj:ts släde drogs vanligen af sex hvita hästar, och gaf en ståtlig syn vid dess hastiga fart öfver snön.

Många slädpartier tillställdes äfven. De som skulle deltaga i ett sådant nöje samlades vanligen hos en af sällskapet, der en praktfull *dejeunée à la fourchette* var anrättad. Sedermera åkte man ut till något ställe på landet. Tjugu till trettio slädar, hvardera med en Scandinavisk skönhet, passerade i slutet tåg genom huvudstadens gator, och gafvo, som man lätt kan föreställa sig, ett imponant skådespel.

Ehuru etiketten iakttagas vid Svenska hofvet, för att

uppbära den monarkiska styrelseformens värdighet, tror jag icke att någon punktlig noggrannhet följes i afseende på toma former.

Ibland de Historiens män, som det nittonde århundradet frambragt, intager alltid Sveriges nuvarande Konung ett utmärkt rum. Tidigt i ungdomen omfattande vapnens yrke såsom favoritidé, har han genom en seres af ärorika bedrifter, för mångfaldiga för att här uppräknas, ej allenast sjelf lyft sig till spetsen af den höghet som omstrålar krigaren, utan äfven grundlagt ett rygte som skall gå igenom historien till den aflägnaste efterverld. Men, i lika hög grad begåfvad med Statsmannens utmärktaste talanger, så sällan funna i bredd med krigarens, synes han af naturen ämnad att innehafva ett stort rum bland Monarker, då hon prædestinatoriskt begåfvade honom med alla dessa stora egenskaper, som en gång skulle sättas i verksamhet för de Skandinaviska folkens väl.

Konungens nuvarande förste Minister är Grefve af Wetterstedt: begåfvad med öfverlägsna talanger som diplomat; outtröttlig, uppriktig, och fin i umgänget, har han välförtjent vunnit Konungens odelade förtroende och sina landsmäns allmänna högaktning. Utan stolthet, och tillgänglig för alla, uppfyller denne Minister alla sitt embetes viktiga fordringar på ett sätt som skall länge göra honom dyrbar för sitt fädernesland, hvars välgång och lycka ligga honom närmast om hjertat.

Hofvet i Stockholm prydes af mången skön och älskvärd dam, som i fullkomligheter och behag kan mäta sig med hvilka som helst i hela verlden.

Ut-

Utmärkt ibland dessa framstår Kronprinsens Gemål, Prinsessan Josephine, en dotter af vice Konungen af Italien, Eugéne Beauharnois.

D. D. K. K. H. H. äro utomordentligt älskade i hela landet; deras älskvärda och nedlåtande sätt har tillvunnit dem alla folkklassers dyrkan. Prinsen är en man af stora talanger. Han talar Svenska fullkomligt såsom infödingarne, men Konungen sjelf talar blott Fransyska.

På Gala-dagar, ger Svenska Hofvet en ganska lysande anblick; ty utom rika drägter, ser man en mängd dekorationer utaf många Ordnar. Jag har flera gånger haft den nåden att vara vid detta Hof.

Under min Stockholmsvistelse hade jag flere besök af Herr Greiff, om hvilken jag flera gånger talt i denna bok. Han var en af Sveriges äldsta och skickligaste jägare. I de fordna politiska hvälfningarne deltog han nära, och genom att personligen blottställa sig, bidrog han att undanrödja tidens gäsningssämnen.

XXIX CAPITLET.

VARGSKALL. — RESA TILL VERMLAND; DERIFRÅN TILL VARNÄS. — VARGAR. — SNÖSKIDOR. — SKARBOGAR.

Vargskall förekomma vintertiden icke sällan i grannskapet af Stockholm. De afdrivas på helt annat sätt än sommartiden. Jag hoppades få öfvervara ett sådant, men olyckligtvis skedde ingen afdrifning under det jag var qvar i hufvudstaden.

Den skallplats som var belägen utanför staden hade formen af ett stryklad. Basen hade sexhundra famnars längd och sidorne niohundra famnar hvardera. I midten af denna plats lågo utkastade döda kroppar.